

Nem akartunk tengerre szállni

Olvasd el az alábbi részletet Arthur Ransome *Nem akartunk tengerre szállni* című regényéből, és válaszolj a hozzá kapcsolódó kérdésekre!

John, Susan, Titty és Roger testvérek, akik édesanyjukkal egy tengerparti kisvárosba érkeznek, hogy ott találkozzanak szabadságra hazajövő tengerész édesapjukkal. A gyerekek megismerkednek Jim Bradinggel, a Kobold kapitányával, aki megengedi nekik, hogy a hajóján töltsenek egy éjszakát. Jimet bevásárlás közben baleset éri, így a négy gyerek egyedül van a hajón, mikor az esti dagály kisodorja a Koboldot a kikötőből. Szerencsére a gyerekek értenek kicsit a vitorlázáshoz...

Leginkább Susant viselte meg a dolog. John a kormányrúddal ügyeskedett a hátszélben, folyton attól rettegetve, hogy a vitorla átvágódik, és a vitorlarúd átcsap felettük. Titty meg Roger kigúvadt szemmel örködtek, nehogy beleakadjanak valami óriási vasbójába, mely legalább olyan veszedelmes, mint egy szikla. Susannak azonban Jim Bradingen járt az esze, ahogy elkeseredve húzza az evezőket keresztül-kasul azon a helyen, ahol a *Koboldot* hagyta. Mit fog tenni, amikor rádöbben, hogy a *Kobold* eltűnt? Telefonál anyának Pin Millbe? [...] Susant teljesen letaglózta a gondolat, hogy anya – amikor jelentkezik a vonalban – megtudja Jim Bradingtől, akinek ők a gondjaira voltak bízva, hogy kapitányuknak fogalma sincs róla, mi történt velük. Csak azért engedték el őket Jim Bradinggel vitorlázni, mert mindnyájan megígérték, hogy ki se teszik a lábukat a kikötőből. Most meg itt vitorláznak vakon egy akkora „csónakkal”, amekkorával még azelőtt soha. Anya sohasem engedte volna el őket egyedül egy *Kobold* méretű hajón, még a kikötőn belül sem, lett volna bár szélcsendes, napos, békés is az idő. Most meg itt vannak, a kikötőn kívül, percről percre gyorsabban suhanva a tömör, fojtogató ködben és az egyre erősödő szélben. Adott szavukat ennél apróbb darabkákra már nem is szabadhatták volna. [...]

Bú-ú-ú... Egyre közelebb és közelebb hangzott fel előttük a világítóhajó bús süvöltése.

Egyszer csak Roger lecsusszant az ülésről, és felhúzta a ködkürt hosszú rúdját. A vitorlafelvonás meg a *Kobold* mozgásba lendülése, meg igyekezete, hogy időben észrevegye a következő bóját, hogy Johnnak legyen még ideje kitérni, teljesen kiverte Roger fejéből a ködkürtöt.

– Hányszor túlköljek? – kérdezte Johntól, de az meg sem hallotta. A világítóhajó rémesen közel került, s ő azon töprengett, hogy most mi legyen. Döntenie ugyancsak ripsz-ropsz kell pedig!

Titty válaszolt. A feje lüktetett, s bár rosszul éreztette magát, a ködjelzésekről tudott valamikét.

– Három dudálás – felelte. – Hátszéllel haladó vitorlás.

Roger lenyomta a tolórudat. Susant egészen elképesztette a hosszú, harsogó túlkölés.

– Igazi bűgattyú! – jegyezte meg Roger.

Kihúzta, majd megint betolta a fogantyút. Aztán még egyszer. Utána fülelt.

– Valaki csak válaszol – mondta reménykedve.

De válasz nem jött a ködből. [...] Más nem felelt, csak a láthatatlan világítóhajó hosszan kitartott bűgása.

A szél felerősödött. A vízfodrok hullámokká nőttek, s hol itt, hol ott fröccsentett fehér tajtékot egy-két hullám taréja, amint előbukkanva a ködből megemelte a *Kobold* orrát, majd elnyúlt alatta.

– Figyelj rám, Susan! – mondta John. – Ez így nem mehet tovább. Közel kell jutnunk a világítóhajóhoz, s azon túl megint töméntelen zátony vár ránk. Fogd a kormányt, amíg lemegyek, és még egyszer megnézem a térképet. Egyre vigyázz csak, hogy át ne vágódjon a vitorla. Kutya erős a hátszél, rém nehéz tartani a hajót. Állj erre az oldalra, úgy látod a tájoló!

Susan átvette a kormányrudat. John a kajütblakon át rámutatott a lilimtüre.

– Nagyjából északkeletnek tartsd... Amennyire tudod... De vigyázz az átvágódásra!

Susan figyelt. Csak legalább nyugton maradna a vékony fekete kormányvonal az ÉK-i jelzésen! Nagyon kilendült... Most meg a másik irányba!

A fővitorla kötele hirtelen elernyed. A vitorla behorpadt. A vitorlafa kezdett befelé csapódni. John tüstént megmarkolta a kormányrudat. A vitorlarúd visszalendült, és a kötél egy rándulással kifeszült.

– Épp jókor! – fúj egyet John. – Borzasztó óvatosan kell!

– Vedd át a kormányt! – nyelt nagyot Susan. – Majd én lemegyek a térképért.

82.

OH05703

Nem akartunk tengerre szállni

Susannak lelkiismeret-furdalása van. A szövegben leírt helyzetben te is így éreznél? Satírozd be a válaszod betűjelét, és indokold meg választásodat!

0

1

7

9

☐ Igen

☐ Nem

.....

.....

83.

OH05704

Nem akartunk tengerre szállni

Milyen az időjárás a történet idején? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

☐ A Felhős, enyhén ködös, szeles idő.

☐ B Felhős idő, egyre erősödik a szél.

☐ C Sűrű köd van, szélcsendes idő.

☐ D Sűrű köd van, viharossá erősödő szél fúj.

84.

OH05705

Nem akartunk tengerre szállni

Mi Roger feladata a hajó fedélzetén? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- ☐ A A kormány irányítása.
- ☐ B A ködkürt használata.
- ☐ C Az iránytű figyelése.
- ☐ D A motor beindítása.

85.

OH05706

Nem akartunk tengerre szállni

Mit jeleztek a ködkürttel a gyerekek?

.....

0

1

6

7

9

86.

OH05708

Nem akartunk tengerre szállni

A testvérek közül ki ért legjobban a hajó irányításához? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- ☐ A John
- ☐ B Roger
- ☐ C Susan
- ☐ D Titty

87.

OH05710

Nem akartunk tengerre szállniMi a célja a *dőlten* szedett mondatoknak? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- ☐ A Bemutatni a történetben szereplő családot.
- ☐ B Ismertetni a kaland következményeit.
- ☐ C Összefoglalni az addig történeteket.
- ☐ D Összegezni a szöveg tartalmát.

88.

OH05711

Nem akartunk tengerre szállni

Mi a szöveg célja? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- ☐ A A történet résztvevőinek jellemzése.
- ☐ B Az eseménysor pontos rögzítése.
- ☐ C Az eseménysor okainak tisztázása.
- ☐ D A történet élményszerű elbeszélése.

89.

OH05714

Nem akartunk tengerre szállni

Mi a tengerparti kisváros neve, ahová a gyerekek megérkeznek?

0

1

7

9

.....

90.

OH05715

Nem akartunk tengerre szállni

Húzd alá a szövegben azt a mondatot, amely arra utal, hogy a gyerekek kisebb méretű hajóval már vitorláztak!

0

1

6

7

9

Ne kezdj hozzá a szövegértési feladatok
következő részéhez,
amíg arra fel nem szólítanak!